

265

F

265F

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

عصر پنج شنبه
۹۵/۰۲/۱۶

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)»

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل – سال ۱۳۹۵

مجموعه تاریخ و فلسفه علم – کد ۱۲۱۸

مدت پاسخگویی: ۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی(انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	فیزیک	۲۵	۳۱	۵۵
۳	ریاضی	۲۵	۵۶	۸۰
۴	منطق	۲۵	۸۱	۱۰۵
۵	فلسفه	۲۵	۱۰۶	۱۲۰
۶	عربی	۲۵	۱۳۱	۱۵۵
۷	کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی	۲۵	۱۵۶	۱۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق جاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تعابی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برای مقررات دلتار می‌شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- This evening's meeting is one in which important issues would be discussed; your attendance is -----.
1) obligatory 2) didactic 3) relevant 4) explicit
- 2- After a long ----- between the former husband and wife over the custody of the child, the court finally decided to grant the custody to the mother.
1) contradiction 2) cruelty 3) squabble 4) hesitation
- 3- In Australia, animals are reared on crop residue. Without the animals, these residues would have to be ----- by other means before another crop can be grown—often by burning.
1) deprived of 2) disposed of 3) resorted to 4) alluded to
- 4- Unable to ----- the tyrannical rules and regulations at the hostel, young Vivian thought of escaping in the dark of the night.
1) scold 2) acclaim 3) bear 4) treat
- 5- Why do some animals, such as humans, ----- to sleep, whereas others, such as elephants and giraffes, stand?
1) require 2) snore 3) set up 4) lie down
- 6- With sixteen victories in a row, the Australian cricket team was looking quite unassailable, but they were finally ----- at the hands of the Indians.
1) dispersed 2) vanquished 3) confronted 4) disregarded
- 7- The salesboy tried to persuade the old man to buy goods from him, but had to give up when the old man told him ----- that he would not buy anything from him.
1) arbitrarily 2) haphazardly 3) unequivocally 4) necessarily
- 8- But he had become ----- to the rush and whirr of missiles, and now paid no heed whatever to them.
1) inured 2) rendered 3) constrained 4) affirmed
- 9- The judge openly associated with racist organizations; nevertheless, he showed no ----- in his decisions during his career.
1) uniqueness 2) dexterity 3) gratitude 4) prejudice
- 10- I don't have any explanation for his ----- behavior at last night's party, though I'm sure that he is quite apologetic about it.
1) credible 2) resolute 3) distinct 4) bizarre

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Where do such creative sparks come from? How can we conjure them whenever we want? And why can that be (11) ----- anyway? A complete understanding isn't here yet, (12) ----- neuroscientists are already on the trail of (13) ----- . They also have some good news for each of us (14) ----- to ignite those inventive fires. As it turns out,

(15) ----- our own muse may be easier than we think, especially if we learn to make a habit of it.

11-	1) infernally difficult so to do
3) difficult infernally to do so	2) so infernally difficult to do
4) to do so infernally difficult
12-	1) in spite of 2) however	3) nonetheless 4) but
13-	1) where and how does creativity arise
3) where and how creativity arises	2) creativity how and where it arises
4) creativity does arise where and how
14-	1) who has ever struggled
3) have ever struggled	2) struggled ever
4) ever to struggle
15-	1) we tap 2) when we tap	3) and taps 4) tapping

Part C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and choose the best choice (1), (2), (3) or (4). Then mark it on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Aristotle did place one additional requirement on scientific interpretations. He demanded that an adequate explanation of a correlation or process should specify all four aspects of causation. The four aspects are the formal cause, the material cause, the efficient cause, and the final cause.

A process susceptible to this kind of analysis is the skin-color change of a chameleon as it moves from a bright-green leaf to a dull-grey twig. The formal cause is the pattern of the process. To describe the formal cause is to specify a generalization about the conditions under which this kind of color change takes place. The material cause is that substance in the skin which undergoes a change of color. The efficient cause is the transition from leaf to twig, a transition accompanied by a change in reflected light and a corresponding chemical change in the skin of the chameleon. The final cause of the process is that the chameleon should escape detection by its predators.

Aristotle insisted that every scientific explanation of a correlation or process should include an account of its final cause, or *telos*. Teleological explanations are explanations which use the expression “in order that”, or its equivalent. Aristotle required teleological explanations not only of the growth and development of living organisms, but also of the motions of inanimate objects. For example, he held that fire rises in order to reach its “natural place” (a spherical shell just inside the orbit of the moon).

- 16- **What is the function of the second paragraph?**
1) It explains various effects of a cause.
2) It provides an example.
3) It offers a definition.
4) It narrates an event.
- 17- **What does the word “it” in line 6 refer to?**
1) Skin 2) Color 3) Change 4) Chameleon
- 18- **According to Aristotle, which of the following causes is the most important one?**
1) Final 2) Efficient 3) Formal 4) Material

- 19- Which of the following phrases is likely to be used in a teleological explanation?
1) In spite of 2) In addition to 17 3) So that 4) On condition that
- 20- What does the word "inanimate" in line mean?
1) Unnatural 2) Nonliving 3) Nonequivalent 4) Unchangeable

PASSAGE 2:

There are many things philosophers of science study, but one central set of concerns is what is distinctive about science – how science differs from other human activities, what grounds its body of knowledge, what features are essential to scientific engagement with phenomena, etc. This means philosophers of science have spent a good bit of time trying to find the line between science and non-science, trying to figure out the logic with which scientific claims are grounded, working to understand the relation between theory and empirical data, and working out the common thread that unites many disparate scientific fields – assuming such a common thread exists.

You can think of this set of philosophical projects as trying to give an account of what science is trying to do – how science attempts to construct a picture of the world that is accountable to the world in a particular way, how that picture of the world develops and changes in response to further empirical information (among other factors), and what kind of explanations can be given for the success of scientific accounts (insofar as they have been successful). Frequently, the philosopher is concerned with "Science" rather than a particular field of science. As well, some philosophers are more concerned with an idealized picture of science as an optimally rational knowledge building activity – something they will emphasize is *quite different from science as actually practiced*.

Practicing scientists pretty much want to know how to attack questions in their particular field of science. If your goal is to understand the digestive system of some exotic bug, you may have no use at all for a subtle account of scientific theory change, let alone for a firm stand on the question of scientific anti-realism. You have much more use for information about how to catch the bug, how to get to its digestive system, what sorts of things you could observe, measure or manipulate that could give you useful information about its digestive system, how to collect good data, how to tell when you've collected *enough* data to draw useful conclusions, appropriate methods for processing the data and drawing conclusions, and so forth.

- 21- What does the passage mainly discuss?
1) Questions practicing scientists are often faced with
2) Understanding the relation between theory and empirical data
3) Philosophers of science's concern with a set of philosophical projects
4) The difference between the world of philosophers of science and that of practicing scientists
- 22- What does the word "its" in line 3 refer to?
1) Central set 2) Science 3) Human 4) Knowledge
- 23- What does the word "disparate" in line 7 mean?
1) Different 2) Modern 3) Complicated 4) Abstract

24- Which of the following is NOT the main concern of a philosopher of science?

- 1) Science as a rational knowledge-building activity
- 2) Investigating the distinction between science and non-science
- 3) Whether the collected data is sufficient or not
- 4) Finding out the logic with which scientific claims are grounded

25- What is the main idea of the last paragraph?

- 1) How the digestive system of exotic bugs work
- 2) How practicing scientists investigate issues in their particular field
- 3) How to process collected data appropriately
- 4) How to give a subtle account of why a theory changes

PASSAGE 3:

In reflecting on human knowledge, the great philosophers also offered accounts of the aims and methods of the sciences, ranging from Aristotle's studies in logic through the proposals of Francis Bacon (1561–1626) and Descartes (1596 –1650), which were instrumental in shaping 17th-century science. They were joined in these reflections by the most eminent natural scientists. Galileo (1564–1642) supplemented his arguments about the motions of earthly and heavenly bodies with claims about the roles of mathematics and experiment in discovering facts about nature. Similarly, the account given by Isaac Newton (1642–1727) of his system of the natural world is punctuated by a defense of his methods and an outline of a positive program for scientific inquiry. Antoine-Laurent Lavoisier (1743–1794), James Clerk Maxwell (1831–1779), Charles Darwin (1809–1882), and Albert Einstein (1879–1955) all continued this tradition, offering their own insights into the character of the scientific enterprise.

Although it may sometimes be difficult to decide whether to classify an older figure as a philosopher or a scientist—and, indeed, the archaic “natural philosopher” may sometimes seem to provide a good compromise—since the early 20th century, philosophy of science has been more self-conscious about its proper role. Some philosophers continue to work on problems that are continuous with the natural sciences, exploring, for example, the character of space and time or the fundamental features of life. They contribute to the philosophy of the special sciences, a field with a long tradition of distinguished work in the philosophy of physics and with more recent contributions in the philosophy of biology and the philosophy of psychology and neuroscience. General philosophy of science, by contrast, seeks to illuminate broad features of the sciences, continuing the inquiries begun in Aristotle's discussions of logic and method.

26- Which of the following figures is NOT mentioned as a natural scientist?

1) Charles Darwin	2) Antoine-Laurent Lavoisier
3) James Clerk Maxwell	4) René Descartes

27- Which word in the second paragraph is a synonym for the word “eminent” in line 5?

1) Distinguished	2) Archaic	3) Fundamental	4) Conscious

28- What is the main idea of the second paragraph?

- 1) It is difficult to classify older figures as philosophers or scientists
- 2) Philosophers of science have often been ignorant of their role.
- 3) Twentieth century philosophers have contributed to the philosophy of particular sciences.
- 4) Philosophers of science and natural scientists have always made a good compromise.

29- What does the word "They" in the second paragraph refer to?

1) Features	2) Some philosophers
3) Problems	4) Natural sciences

30- Which of the following is NOT mentioned as a special science in the passage?

1) Psychology	2) Biology	3) Chemistry	4) Neuroscience

فیزیک:

۳۱- ذره‌ای در مسیر مستقیم در حرکت است. اگر سرعت لحظه‌ای بحسب زمان به شکل $v = 4t^3 - 2t + 3$ باشد که

$$\text{بر حسب ثانیه و } v \text{ بر حسب } \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ است، مقدار جابه‌جایی ذره از لحظه } t = 1 \text{ تا } t = 3 \text{ چندمتراست?}$$

- (۱) ۶۸
(۲) ۶۲
(۳) ۷۸
(۴) ۷۲

۳۲- فردی با سرعت یکنواخت از یک پله برقی خاموش در $1/5$ دقیقه بالا می‌رود. اگر پله برقی روشن باشد و این فرد با

همان سرعت یکنواخت روی پله بالا رود، در چند ثانیه به بالا می‌رسد؟ این پله برقی در حالت روشن، هر فرد ساکن روی آن را در ۱ دقیقه به بالا می‌رساند.

- (۱) ۲۷
(۲) ۳۰
(۳) ۳۶
(۴) ۴۵

۳۳- سطلی حاوی آب را در نظر بگیرید. اگر این سطل را با کمک طنابی تاب داده شده و پیچ خورده از نقطه‌ای بیاوبیند،

و بگذارند سطل همراه با باز شدن پیچ طناب، چرخ بخورد، سطح آب برای مدتی مسطح باقی می‌ماند و آن‌گاه آرام آرام شکل مقعر به خود می‌گیرد. پس از مدتی سرعت چرخش سطل کم می‌شود و از چرخش باز می‌ماند، ولی آب درون سطل همچنان تا مدتی به صورت مقعر می‌چرخد. از نظر نیوتن تغیر سطح آب درون سطل ناشی از کدام است؟

- (۱) شتاب آب نسبت به فضای مطلق
- (۲) شتاب آب نسبت به دیواره‌های سطل
- (۳) شتاب سطل نسبت به زمین
- (۴) شتاب سطل نسبت به ستارگان

- ۳۴- یک نوسانگر هارمونیک ساده شامل گلوله‌ای به جرم $m = 100 \text{ gr}$ متصل به فنری با ثابت نیروی $k = 10^4 \frac{\text{dyne}}{\text{cm}}$ است.

این جرم به اندازه ۳ سانتی‌متر از حال سکون جایه‌جا شده و سپس رها می‌شود. سرعت بیشینه آن چند $\frac{\text{cm}}{\text{s}}$ است؟

- (۱) ۶۰
- (۲) ۳۰
- (۳) ۹۵
- (۴) ۱۰

- ۳۵- نیروهای تماسی بین اجسام صلب، نیروهای چسبندگی، نیروهای اصطکاکی عمدتاً از جنس کدام نیرو هستند؟

- (۱) الکتریکی
- (۲) گرانشی
- (۳) مغناطیسی
- (۴) هسته‌ای

- ۳۶- آزمایش ارشتد و رولاند در رابطه با بررسی نیروهای ناشی از جریان الکتریسیته بود. کدام گزینه در رابطه با این آزمایش نادرست است؟

- (۱) این آزمایش نشان می‌دهد که مکانیک کلاسیک و نظریه الکترومغناطیس از نظر ساختاری با هم سازگار نیستند.
- (۲) در پارادایم مکانیکی، توضیح سر راستی ابرای نتایج آزمایش ارشتد و رولاند وجود نداشت.
- (۳) برخلاف انتظار نگرش مکانیکی این آزمایش نشان می‌داد که نیرویی وجود دارد که در امتداد خط واصل نیست.
- (۴) برخلاف انتظار در نگرش مکانیکی، این آزمایش نشان می‌داد که نیرویی وجود دارد که مقدار آن مستقل از سرعت است.

- ۳۷- چهار بار الکتریکی مشابه، هریک با بار الکتریکی q روی رئوس یک مربع به ضلع d قرار دارند. اگر اندازه d به $\frac{d}{3}$

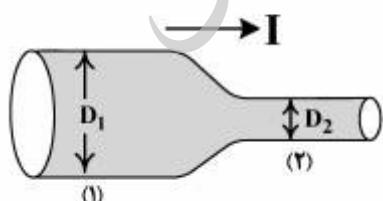
کاهش یابد، تغییر در انرژی پتانسیل الکتریکی این مجموعه چند برابر $\frac{kq}{d}$ است؟

- (۱)
- (۲) $2(2 + \sqrt{2})$
- (۳) $2(3 + \sqrt{2})$
- (۴) $2(4 + \sqrt{2})$

- ۳۸- شکل زیر سیم رسانایی شامل دو بخش را نشان می‌دهد که D_1 قطر ورودی به ناحیه (۱) و D_2 قطر خروجی از ناحیه

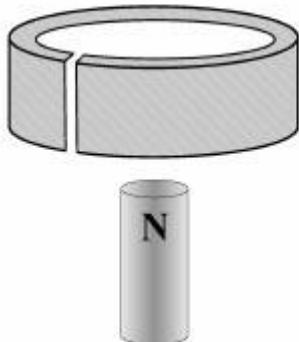
(۲) و کوچکتر از D_1 است. جریان I از سیم عبور می‌کند به طوری که در هر سطح مقطع عرضی سیم، توزیع جریان یکنواخت است. جگالی تعداد حاملین بار در ناحیه (۲) نسبت به ناحیه (۱) و تندی حرکت حاملین بار در ناحیه (۲)

نسبت به ناحیه (۱) به ترتیب چگونه است؟

- (۱) بزرگتر، کوچکتر
- (۲) بزرگتر، بزرگتر
- (۳) کوچکتر، بزرگتر
- (۴) کوچکتر، کوچکتر

- ۳۹- یک حلقه رسانا مطابق شکل زیر به سوی یک آهنربای میله‌ای می‌افتد، میان حلقه و میله نیروی مغناطیسی وجود خواهد داشت. اگر یک بردگی در بدنه حلقه وجود داشته باشد چنین نیرویی داشت.

- (۱) جاذبه، دیگر وجود نخواهد
- (۲) جاذبه، همچنان وجود خواهد
- (۳) دافعه، دیگر وجود نخواهد
- (۴) دافعه، همچنان وجود خواهد

- ۴۰- در تابش نور به مرز مشترک دو محیط شفاف، زاویه بروستر کدام است؟

- (۱) زاویه تابشی است که در آن زاویه، بازتاب کلی روی می‌دهد.
- (۲) زاویه میان میدان‌های الکتریکی در دو طرف مرز مشترک است.
- (۳) زاویه تابشی است که در آن زاویه، نور تابشی کاملاً قطبیده، پس از عبور کاملاً ناقطبیده می‌شود.
- (۴) زاویه تابشی است که در آن زاویه، نور تابشی کاملاً ناقطبیده، پس از بازتاب کاملاً قطبیده می‌شود.

- ۴۱- در برخورد امواج الکترومغناطیسی به یک ماده چه کمیت‌هایی می‌تواند به ماده انتقال یابد؟

- (۱) انرژی، تکانه خطی، تکانه زاویه‌ای
- (۲) فقط انرژی
- (۳) فقط تکانه خطی و تکانه زاویه‌ای
- (۴) فقط انرژی و تکانه خطی

- ۴۲- مسئله قراردادی بودن همزمانی در نسبیت خاص.....

- (۱) به این معناست که همزمانی دو رویداد واپسیه به ناظر است.
- (۲) مربوط به نسبی بودن همزمانی استاندارد ساعتها در یک دستگاه است.
- (۳) به این معناست که همزمان کردن دو ساعت در دو دستگاه لخت قراردادی است.
- (۴) ناشی از این واقعیت است که همزمان کردن دو ساعت در یک دستگاه متکی به فرض مساوی بودن سرعت رفت و برگشت نور است.

- ۴۳- در چارچوب نسبیت خاص، ناظری که با ساعت همراх خود، با تندي نسبیتی، مسیری را بین دو رویداد مشخص در فضا زمان طی می‌کند، فاصله زمانی بین دو رویداد را ۱۰ ثانیه اندازه‌گیری می‌کند. اگر ناظر با همان تندي، مسیر دیگری را برای سفر خود از رویداد اول به رویداد دوم انتخاب می‌کرد، فاصله زمانی مذکور.....

- (۱) بسته به مسیر انتخاب شده، مقدار دیگری می‌شد.
- (۲) بهدلیل ذاتی بودن متریک و مستقل بودن از مسیر حرکت، همان مقدار قبلی می‌شد.
- (۳) بهدلیل قراردادی بودن همزمان کردن ساعتها در یک دستگاه مختصات، قراردادی می‌شد.
- (۴) در صورتی که ناظر مسیر را با شتاب ثابت طی کند، همان مقدار قبلی می‌شد، ولی اگر شتاب تغییر می‌کرد، مقدار متفاوتی را برای فاصله زمانی اندازه‌گیری می‌کرد.

- ۴۴- کدام مورد تحت تبدیلات لورنتس ناوردا نیست؟

- (۱) قانون پایستگی تکانه
- (۲) قانون نیروی گرانش
- (۳) جرم سکون
- (۴) بار الکتریکی

- ۴۵- دو برادر دوقلو، یکی در زمین می‌ماند و دیگری با یک سفینه به سفر کیهانی می‌رود. پس از بازگشت کدامیک از دعاوی و استدلال‌های زیر در خصوص زمان گذشته، بر هر یک از دوقلوها صحیح است؟

(۱) بهدلیل این‌که یکی از دوقلوها دارای شتاب نیست، فقط او (آن‌که در زمین می‌ماند) بهدلیل نداشتن شتاب می‌تواند نتیجه بگیرد که جوان‌تر می‌ماند.

(۲) محاسبه مسیر دوقلوها در فضازمان میکوفسکی (بهدلیل ویژگی‌های ساختاری این فضا) نشان می‌دهد که یکی از دوقلوها (آن‌که سوار سفینه شده) زمان کمتری را اندازه می‌گیرد و جوان‌تر می‌ماند.

(۳) از آن‌جا که همه حرکات در نسبیت خاص نسبی است، بهدلیل تقارن، هریک دیگری را نسبت به خود در حرکت می‌بیند و لذا باید نتیجه گرفت که اندازه‌گیری‌های هردو، از جمله زمان، باید یکی باشد.

(۴) از آن‌جا که همه حرکات در نسبیت خاص نسبی است، بهدلیل تقارن، هریک دیگری را نسبت به خود در حرکت می‌بیند و بهمنین دلیل زمانی که بر هریک از دو نفر گذشته امری است نسبی، و این ربطی به ساعت بیولوژیک آن‌ها ندارد.

- ۴۶- همه موارد زیر صحیح‌اند، به‌غیر از:

(۱) در مکانیک نیوتونی، توصیف ما از پدیده‌ها در انتقال از یک چهارچوب لختی به چهارچوب لختی دیگر به کمک تبدیلات گالیله صورت می‌گیرد.

(۲) براساس اصل نسبیت اینشتاین، نمی‌توان حالت یک دستگاه لختی را فقط با انجام آزمایش‌هایی درون این دستگاه مشخص کرد.

(۳) براساس اصل نسبیت اینشتاین در نسبیت خاص، اعتبار قوانین وابسته به لخت بودن دستگاه ناظر نیست.

(۴) براساس اصل نسبیت اینشتاین، قوانین در همه چهارچوب‌های لختی یکی است.

- ۴۷- در ساختار فضازمان نسبیت خاص،

(۱) مثل ساختار فضازمان در مکانیک کلاسیک، امکان نمایش خطوط مستقیم و خمیده، متمایز از هم، وجود دارد.

(۲) برخلاف ساختار فضازمان در مکانیک کلاسیک، متریک تخت نیست.

(۳) همه کمیات، نسبی و وابسته به ناظر هستند.

(۴) قوانین در همه دستگاه‌های مختصات، تاوردآ هستند.

- ۴۸- طول موج دوپلری الکترونی آزاد 10° انگستروم است، انرژی جنبشی این الکترون تقریباً چند مگا الکترون ولت است؟

(۱) $1/4$

(۲) $2/04$

(۳) $0/8$

(۴) $3/2$

- ۴۹- در آزمایش فوتوالکتریک شدت جریان الکترون‌های خروجی از سطح متناسب با شدت نور تابشی به سطح فلز است. کدام عبارت صحیح است؟

(۱) این پدیده فقط در نظریه کوانتم قابل تبیین است.

(۲) این پدیده هم در فیزیک کلاسیک و هم در نظریه کوانتم قابل تبیین است.

(۳) در شدت‌های کم در نظریه کلاسیک قابل تبیین است، ولی در شدت‌های بالا فقط نظریه کوانتم آن را پیش‌بینی می‌کند.

(۴) وابستگی جریان الکترون‌ها به بسامد نور تابشی در مکانیک کلاسیک قابل تبیین بود، ولی وابستگی جریان به شدت نور فقط در نظریه کوانتم قابل تبیین است.

- ۵۰- وجود حالات برهمنهی خطی در مکانیک کوانتوم، نتیجه کدام یک از موارد زیر است؟
- (۱) هر میتی بودن مشاهده پذیرها
 - (۲) یکانی بودن تبدیلات
 - (۳) متعامد بودن حالات کوانتمی
 - (۴) خطی بودن معادله شرودینگر
- ۵۱- در چارچوب تعبیر استاندارد از مکانیک کوانتوم اگر موقعیت ذرهای را اندازه‌گیری کنیم و آن را در حالت $\langle \alpha |$ بیابیم، درباره قبل و بلافاصله بعد از اندازه‌گیری چه می‌توان گفت؟
- (۱) هم قبل و هم بلافاصله بعد از اندازه‌گیری ذره با احتمال بالای در حالت $\langle \alpha |$ بوده است.
 - (۲) درباره قبل از اندازه‌گیری چیزی نمی‌توان گفت، ولی بعد از اندازه‌گیری با احتمال کمتر از یک در حالت $\langle \alpha |$ است.
 - (۳) درباره قبل از اندازه‌گیری چیزی نمی‌توان گفت، ولی بلافاصله بعد از اندازه‌گیری قطعاً در حالت $\langle \alpha |$ است.
 - (۴) بهدلیل ماهیت‌شناسی و احتمالی مکانیک کوانتوم چنین چیزی قابل پیش‌بینی نیست.
- ۵۲- یک الکترون درون یک چاه پتانسیل بی‌نهایت عمیق یک‌بعدی به دام افتاده است. اگر الکترون از حالت پایه به اولین حالت برانگیخته‌اش انتقال داده شود، چگالی احتمال یافتن الکترون در وسط چاه چه تغییری می‌کند؟
- (۱) افزایش می‌یابد.
 - (۲) کاهش می‌یابد.
 - (۳) تغییری نمی‌کند.
 - (۴) پاسخ بستگی به اندازه پهنای چاه دارد.
- ۵۳- عرض یک چاه پتانسیل بی‌نهایت عمیق یک‌بعدی، به‌طور ناگهانی دو برابر می‌شود، انرژی حالت پایه یک الکترون به دام افتاده در این چاه، بلافاصله چند برابر می‌شود؟
- (۱)
 - (۲)
 - (۳)
 - (۴)
- ۵۴- هسته رادیواکتیو Pu^{244} با عدد اتمی $Z = 92$ یک گسیل‌کننده آلفا است. این هسته به کدام هسته می‌تواند تلاشی یابد؟
- (۱) $Np(Z = 93)$
 - (۲) $U(Z = 92)$
 - (۳) $Am(Z = 95)$
 - (۴) $Cm(Z = 96)$
- ۵۵- بنابر آخرین یافته‌های اخترشناسان در مورد کیهان (Universe)، کدام عبارت درست است؟
- (۱) جرم مشاهده شده (جرم باریونی) فقط ۵ تا ۱۰ درصد جرم واقعی هر کهکشان است.
 - (۲) جهان در حالت انسیاط است و سرعت این انسیاط در حال افزایش است.
 - (۳) جهان تقریباً تخت (flat) و بدون انحناء است.
 - (۴) هر سه مورد

ریاضی:

-۵۶ - مقدار $\left(\frac{1+i}{1-i}\right)^{1000}$ کدام است؟

-۱ (۱)
-i (۲)
1 (۳)
i (۴)

-۵۷ - مقدار $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n + \frac{1}{n}}{(n + 1)^n}$ کدام است؟

e^{-r} (۱)
 $e^{-\sqrt{r}}$ (۲)
 e^r (۳)
 $e^{\sqrt{r}}$ (۴)

-۵۸ - مقدار $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} + \frac{1}{n+1} + \dots + \frac{1}{2n}$ کدام است؟

۰ (۱)
 $\frac{1}{2}$ (۲)
 ∞ (۳)
 $\ln 2$ (۴)

-۵۹ - کدام سری همگراست؟

(۱) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-1}{n}\right)^n$
 (۲) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+1}{n}\right)^n$
 (۳) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+1}{n}\right)^{n^r}$
 (۴) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-1}{n}\right)^{n^r-n}$

- ۶۰ - مقدار سری کدام است؟

$$\frac{32}{27} \quad (1)$$

$$\frac{64}{27} \quad (2)$$

$$\frac{128}{27} \quad (3)$$

$$\frac{256}{27} \quad (4)$$

- ۶۱ - اگر $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x + ax + bx^2}{x^2}$ موجود و برابر صفر باشد، کدام گزینه درست است؟

$$b = 9, a = -3 \quad (1)$$

$$b = \frac{9}{2}, a = -3 \quad (2)$$

$$b = \frac{9}{2}, a = 3 \quad (3)$$

$$b = 9, a = 3 \quad (4)$$

- ۶۲ - مقدار $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (\tan x)^{\tan^2 x}$ کدام است؟

$$e^{-1} \quad (1)$$

$$1 \quad (2)$$

$$e \quad (3)$$

(4) حد موجود نیست.

- ۶۳ - در مورد تابع $f(x) = \begin{cases} x^2 \sin \frac{1}{x} & x \neq 0 \\ 0 & x = 0 \end{cases}$ کدام گزینه درست است؟

(1) در $x = 0$ حد ندارد.

(2) در $x = 0$ حد دارد ولی پیوسته نیست.

(3) $f'(x)$ موجود است ولی در $x = 0$ پیوسته نیست.

(4) در $x = 0$ پیوسته است ولی مشتق ندارد.

۶۴- فرض کنید $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ تابعی مشتق پذیر باشد که شیب خط قائم بر منحنی f در هر نقطه x برابر $\frac{e^{-x}}{x-1}$ باشد.

اگر نمودار تابع f از نقطه $(0, 0)$ بگذرد، ضابطه f کدام است؟

$$2e^{-x} - xe^x - 2 \quad (1)$$

$$2e^x - xe^x - 2 \quad (2)$$

$$xe^x - 2e^{-x} + 2 \quad (3)$$

$$xe^x - 2e^x + 2 \quad (4)$$

۶۵- اگر $f(x) = \int_0^{\sin x} xe^{-t^2} dt$ در نقطه π کدام است؟

$$-\pi \quad (1)$$

$$\pi + e \quad (2)$$

$$\pi \quad (3)$$

$$\pi - e \quad (4)$$

۶۶- مقدار $\int_{-2}^{\pi} \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) dx$ کدام است؟

$$0 \quad (1)$$

$$1 \quad (2)$$

$$2 \quad (3)$$

$$3 \quad (4)$$

۶۷- انتگرال $\int_e^{+\infty} \frac{dx}{x(\ln x)^m}$ همگرا است اگر و تنها اگر ...

$$m \geq 1 \quad (1)$$

$$m \leq 1 \quad (2)$$

$$m < 1 \quad (3)$$

$$m > 1 \quad (4)$$

۶۸- حجم متوازی السطوح تولید شده به وسیله قطرهای سه وجه مکعبی به ضلع a که در یک رأس مشترک هستند، کدام است؟

$$2\sqrt{2}a^3 \quad (1)$$

$$3\sqrt{3}a^3 \quad (2)$$

$$2a^3 \quad (3)$$

$$3a^3 \quad (4)$$

- ۶۹- طول منحنی $y = \ln(\cos x)$ در بازه $[0, \frac{\pi}{6}]$ کدام است؟

$$\ln\sqrt{2} \quad (1)$$

$$\ln\sqrt{3} \quad (2)$$

$$\ln 2 \quad (3)$$

$$\ln 3 \quad (4)$$

- ۷۰- انحنای منحنی $\vec{r}(t) = t\hat{i} + (\cosh t)\hat{j}$ کدام است؟

$$\frac{1}{\cosh t} \quad (1)$$

$$\frac{1}{\cosh^2 t} \quad (2)$$

$$\cosh^2 t \quad (3)$$

$$\frac{t}{\cosh^2 t} \quad (4)$$

- ۷۱- صفحه بوسان خم C به معادله برداری $P_0 = (1, 1, 0)$ در نقطه $r(t) = e^t i + e^{-t} j + tk$ موازی کدام صفحه است؟

$$x - y + z = -1 \quad (1)$$

$$x + y - z = 0 \quad (2)$$

$$x + 2y - z = 1 \quad (3)$$

$$x - y - 2z = 2 \quad (4)$$

- ۷۲- اگر مشتق جهتی تابع مشتق پذیر $f(x, y)$ در نقطه $p_0 = (1, 2)$ در جهت بردار $j + 2i$ برابر $\sqrt{2}$ و در جهت بردار

- ۲j برابر ۳ باشد، مشتق جهتی تابع f در نقطه p_0 و در جهت $j - 2i$ کدام است؟

$$-\frac{5}{\sqrt{7}} \quad (1)$$

$$-\frac{7}{\sqrt{5}} \quad (2)$$

$$\frac{5}{\sqrt{7}} \quad (3)$$

$$\frac{7}{\sqrt{5}} \quad (4)$$

- ۷۳- صفحه مماس بر بیضی گون $x^3 + 2y^3 + 3z^3 = 66$ و موازی با صفحه $x + y + z = 1$ کدام است؟

$$x + y + z + 10 = 0 \quad (1)$$

$$x + y + z + 12 = 0 \quad (2)$$

$$x + y + z - 11 = 0 \quad (3)$$

$$x + y + z - 13 = 0 \quad (4)$$

- ۷۴ - اگر $\frac{z_y}{z_x}$ برابر کدام است؟ $z = \arctan \frac{y}{x}$

(۱) $-\frac{x}{y}$

(۲) -1

(۳) 1

(۴) $-\frac{y}{x}$

- ۷۵ - کدام کریمه در موردتابع $f(x,y) = 4xy - x^4 - y^4$ درست است؟

(۱) (۰,۰) ماکزیمم نسبی و (۱,۱) و (-۱,-۱) نقاط زینی هستند.

(۲) نقطه زینی و (۱,۱) و (-۱,-۱) مینیمم نسبی هستند.

(۳) مینیمم نسبی و (۱,۱) و (-۱,-۱) نقاط زینی هستند.

(۴) نقطه زینی و (۱,۱) و (-۱,-۱) ماکزیمم نسبی هستند.

- ۷۶ - مقدار انتگرال $\iint_{|x|+|y|\leq a} e^{x+y} dA$ کدام است؟

(۱) $a \sinh a$

(۲) $\pi a \sinh a$

(۳) $a \cosh a$

(۴) $\pi a \cosh a$

- ۷۷ - حجم جسم صلب داخل کره $x^2 + y^2 + z^2 = 16$ و خارج استوانه $x^2 + y^2 = 4$ کدام است؟

(۱) 16π

(۲) $16\sqrt{3}\pi$

(۳) $32\sqrt{3}\pi$

(۴) 32π

- ۷۸ - نقطه $p(\frac{\pi}{3}, 4, \frac{\pi}{3})$ در مختصات استوانه‌ای (r, θ, z) داده شده است. مختصات کروی (ρ, ϕ, θ) آن کدام است؟

(۱) $(4\sqrt{2}, \frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{3})$

(۲) $(2\sqrt{2}, \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{3})$

(۳) $(2\sqrt{2}, \frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{4})$

(۴) $(4\sqrt{2}, \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{3})$

- ۷۹- اگر منحنی C تیم‌دایره به معادلات $x = \cos\theta$ و $y = \sin\theta$ ($0 \leq \theta \leq \pi$) به نقطه $(1, 0)$ باشد، مقدار

$$\int_C e^y dx + xe^y dy$$

- ۲ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱ (۳)
- ۲ (۴)

- ۸۰- اگر $\vec{F} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$ رویه S بودار یکه نرمال خارجی رویه S باشد، مقدار

$$\iint_S \vec{F} \cdot \vec{N} dS$$

- 8π (۱)
- 16π (۲)
- 32π (۳)
- 64π (۴)

منطق:

- ۸۱- موضوع علم منطق چیست؟

- (۱) معقولات اولیه و ثانیه
- (۲) معلومات تصوری و تصدیقی

- ۸۲- «مولود کعبه» چه نوع مفهومی است؟

- (۱) جزئی (۲) شخصی

- ۸۳- الفاظ «بانک، دانشجو، برو» به ترتیب عبارتند از:

- (۱) مرکب ناقص، مرکب تام، مرکب تام
- (۳) مفرد، مرکب ناقص، مرکب ناقص

- ۸۴- کلی که در جواب «ذاتاً کدام است» می‌آید، چه نام دارد؟

- (۱) جنس (۲) خاصه (۳) فصل (۴) نوع

- ۸۵- دلالت «خانه» در «خانه خراب شدم»، «خانه‌ام فرو ریخت» و «خانه‌ای خربیدم» به ترتیب عبارت است از:

- (۱) التزام، تضمن، مطابقه
- (۲) التزام، مطابقه، تضمن
- (۳) تضمن، التزام، مطابقه

- ۸۶- نسبت بین نقیض دو کلی «برف» و «سفیدی» عبارت است از:

- (۱) تباین جزیی
- (۲) عموم و خصوص من و مطلق

- ۸۷- محمولاتی که خارج از ذات موضوع بوده و از ذات انتزاع شود و تصور خود موضوع برای انتزاع آن کافی باشد، چه نام دارد؟

- (۱) عرضی لازم (۲) ذاتی باب برهان (۳) لازم ذات (۴) لازم وجود خارجی

- ۸۸- «سلامتی، لازم وجود بیماری» و «زوجیت، لازم عدد هشت» است.
- (۱) خارجی، ذهنی (۲) خارجی، ماهیت (۳) ذهنی، خارجی (۴) ذهنی، ماهیت
- ۸۹- تعریف «عرض خاص» به «کلی که اختصاص به یک موضوع ندارد» تعریف به است.
- (۱) اعم (۲) اخص (۳) اخفی (۴) تساوی
- ۹۰- تعریف شراب به «انگور تخمیر شده»، تعریف به است.
- (۱) اخص (۲) تساوی (۳) دور (۴) مباین
- ۹۱- عکس مستوی قضیه سالبه جزئیه، چه قضیه‌ای است؟
- (۱) سالبه جزئیه (۲) عکس لازم الصدق ندارد (۳) موجبه کلیه (۴) موجبه جزئیه
- ۹۲- عکس نقیض «هر نویسنده‌ای، با سواد است» عبارت است از:
- (۱) بعضی بی سوادها، غیر نویسنده هستند. (۲) بعضی با سوادها، غیر نویسنده هستند.
- (۳) هر پاسوادی، غیر نویسنده است. (۴) هر بی سوادی، غیر نویسنده است.
- ۹۳- قضیه مرکبة: «هر گاه آفتاب برآمده باشد روز خواهد بود، پس یا آفتاب برآمده و یا روز معدوم است» به ترتیب به چند قضیه تحلیل می‌شود؟
- (۱) دو قضیه: منفصله و متصله (۲) دو قضیه: متصله و منفصله
- (۳) سه قضیه: متصله - شرطیه - حملیه (۴) سه قضیه: شرطیه - حملیه - منفصله
- ۹۴- «هر چهار ضلعی یا مربع است، یا مستطیل یا ذوزنقه» یک قضیه منفصله است.
- (۱) حقیقت (۲) عنادیه تام (۳) مانعه‌الجمع (۴) مانعه‌الخلو
- ۹۵- دو قضیه‌ای که در موضوع و محمول و کیف متفق، و تنها در کمیت اختلاف دارند، چه نسبتی با هم دارند؟
- (۱) تداخل (۲) تضاد (۳) تناقض (۴) داخل در تحت تضاد
- ۹۶- ضرورت در «واجب الوجود بالذات، ضرورتًا عالم و قادر است» از چه نوعی است؟
- (۱) ضرورت ذاتیه (۲) ضرورت از لیه (۳) ضرورت مطلقه (۴) ضروریه به شرط محمول
- ۹۷- لفظی که کیفیت رابطه محمول با موضوع را از نظر قطعیت یا فقدان قطعیت تصریح می‌کند، چه نام دارد؟ و اینگونه قضایا را چه می‌نامند؟
- (۱) جهت، قضایای موجهه (۲) سور، قضایای مسورة
- (۳) شرط، قضایای شرطیه (۴) عدول، قضایای معدوله
- ۹۸- ماده قضایای «هر انسانی، جسم است» و «بعضی از انسانها، سنگ نیستند»، به ترتیب و می‌باشد.
- (۱) امکان، امتناع (۲) امکان، ضرورت (۳) ضرورت، ضرورت (۴) ضرورت، امتناع
- ۹۹- «نخستین قیاس کننده، ابلیس بود» و «قیاس به نفس» به ترتیب از نوع و می‌باشند.
- (۱) استقراء ، تمثیل (۲) استقراء ، استقراء (۳) تمثیل ، استقراء (۴) تمثیل ، تمثیل
- ۱۰۰- موجبه بودن صغیری و کلی بودن کبیری قیاس اقتراضی می‌باشد.
- (۱) شرط اختصاصی انتاج در شکل اول (۲) شرط اختصاصی انتاج در شکل چهارم
- (۳) شرط عمومی انتاج در همه اشکال چهارگانه (۴) علت عقیم شدن قیاس در شکل دوم
- ۱۰۱- اسکات و تبکیت خصم، هدف کدامیک از صناعات ذیل است؟
- (۱) خطابه (۲) جدل (۳) شعر (۴) سفسطه

- ۱۰۲- در قیاس جدلی؛ مجیب در تقریر وضع خود به استناد می کند و سائل به قضایای استدلال می کند.
- (۱) مقبولات - مظنونات (۲) مشبهات - مقبولات (۳) مشهورات - مسلمات (۴) مشهورات
- ۱۰۳- قضیة «عدد ۲ نصف عدد ۴ است» از می باشد.
- (۱) قضایای بدیهی و اولی (۲) قضایای مقررین به حد وسط (۳) مجربات (۴) محسوسات
- ۱۰۴- برهانی که تنها بیانگر سبب تصدیق باشد نه بیانگر سبب وجود خارجی، چه نام دارد؟
- (۱) اینی (۲) خلف (۳) لغتی (۴) مساوات
- ۱۰۵- «هوشمنگ، انسان است، پس قدرت تفکر دارد» از نوع قیاس محسوب می شود.
- (۱) ذوحدین (۲) مساوات (۳) مرکب (۴) ضمیر

فلسفه:

- ۱۰۶- سنت اگوستین از چهره های شاخص کدام جریان فلسفی است؟
- (۱) رنسانس و جریان روشنگری (۲) فلسفه انتقادی (۳) فلسفه اسکندرانی (۴) فلسفه اسکولاستیک
- ۱۰۷- کدام دسته از فیلسوفان پیرو مذهب اصالت «عقل و تجربه» محسوب می شوند؟
- (۱) ارسطو و افلاطون (۲) ارسطو و لایب نیتس (۳) کانت و دکارت
- ۱۰۸- در کدام مکتب فلسفی، ادراکات عقلی و مفاهیم کلی انکار شده و شناخت را منحصر در همان ادراک حسی می دانند؟
- (۱) پوزیتیویسم فلسفی اگوست کنت (۲) مکتب تجربه گرایی جان لاک (۳) مکتب انتقادی کانت
- ۱۰۹- منشأ خطای نومینالیست ها برای انکار واقعیت مفاهیم کلی چیست؟
- (۱) خلط بین تشخّص و تعیین (۲) مغالظه طبیعت گرایی (۳) خلط بین حیثیت مفهوم با حیثیت وجود (۴) آمیختن احکام ادراک حسی با ادراک فراحسی
- ۱۱۰- درایدآلیسم بارکلی، روح جهانی که همواره ادراک می کند، کدام است؟
- (۱) خدا (۲) روح فعال (۳) روح خدا (۴) عقل کلی
- ۱۱۱- طبق نظر کانت سه قوه اصلی ذهن کدام است؟
- (۱) احساس، تخیل، تعلق (۲) احساس، شناختن، اراده (۳) فهم، احساس، ایمان
- ۱۱۲- فرق بین دو نوع قضیه تحلیلی و تأییفی، طبق نظر اصالت تحصل منطقی چیست؟
- (۱) قضایای تحلیلی، آگاهی بخش و مفید است، در صورتی که قضایای تأییفی، غیرمفید و بی اهمیت است.
- (۲) قضایای تأییفی بر اولیات عقلی مبتنی است و قضایای تحلیلی معلومات اولی و مانقدمانند.
- (۳) قضایای تأییفی معلومات اولی و مانقدمانند و قضایای تحلیلی بر اولیات عقلی مبتنی است.
- (۴) قضایای تحلیلی، غیرمفید و بی اهمیت است در صورتی که قضایای تأییفی، آگاهی بخش و مفید است.

- ۱۱۳- طبق ادعای پوزیتیویست‌های منطقی، هر قضیه معنی دار
 ۱) باید هم تحلیلی باشد و هم تأثیری، لذا قضیه‌ای جامع و سازگار است.
 ۲) یا تحلیلی است و یا تأثیری، و خالی از این دو نمی‌تواند باشد.
 ۳) باید تحلیلی باشد یا تأثیری، و هیچ قضیه‌ای نمی‌تواند هر دو باشد.
 ۴) هم تحلیلی است و هم تأثیری، و هیچ قضیه‌ای خارج از این ترکیب معنی دار نیست.
- ۱۱۴- نظریه «اصالت علل اعدادی» مالبرانش مبنی بر کدام است؟
 ۱) نظریه تمایز بین نفس و بدن دکارت
 ۲) نظریه هماهنگی پیشین بنیاد لایب نیتس
 ۳) نظریه تمایز «روان و تن» اسپینوزا
 ۴) نظریه «ماده و عقل» رواقیون
- ۱۱۵- نظریه «هماهنگی پیشین بنیاد» لایب نیتس بیانگر چه مطلبی است؟
 ۱) مبین تمایز جوهری بین نفس و بدن است.
 ۲) مبین روابط ظاهر و آشکار میان مونادهای مختلف است.
 ۳) هرگاه چیزی در یک قلمرو رخ نماید، خداوند چیزی مطابق آن که در دیگری اتفاق می‌افتد، ایجاد می‌کند.
 ۴) حیات نفسانی من و سلسله حوادث جسمانی چنان به نظم و ترتیب است که هرگاه حادثه مخصوصی در یکی رخ دهد، او حادثه‌ای دیگر در دیگری پدید می‌آورد.
- ۱۱۶- طبق نظریه بارکلی، جهان عبارت است از:
 ۱) تعاقب و توالی افکاری که در من رخ می‌دهد.
 ۲) ظهور و تجلی صور در روح (علم) الی
 ۳) ارواح یا نقوسی که بعضی متناهی و یکی نامتناهی است و همگی فعال هستند.
 ۴) نوعی زبان علامتی برای تعبیر و تفسیر روح (علم) خدا
- ۱۱۷- کدام گزینه در توصیف دیالکتیک هگل صحیح است؟ سیر و فراشد «مطلق»، نوعی ...
 ۱) سیر در مرحله شیمیایی سپس مرحله زیستی است که سرانجام به مرحله انسانی متتحول می‌شود
 ۲) سیر «عقل در عالم علمی» است که سرانجام به مرحله «عقل در عالم عینی» مبدل می‌شود
 ۳) سیر و فراشد «تاریخی» است که در ذهن ما به سیر و فراشد منطقی مبدل شده است
 ۴) سیر و فراشد «منطقی» است که در تجربه ما به سیر و فراشد تاریخی مبدل شده است
- ۱۱۸- طبق نظر معتزله، نخستین امر واجب بر انسان مکلف کدام است؟
 ۱) اطاعت خدا
 ۲) شکر و سپاس خدا
 ۳) عبادت خدا
 ۴) معرفت خدا
- ۱۱۹- ادراک معانی جزئی چگونه است؟
 ۱) خیالی
 ۲) حسی
 ۳) وهمی
 ۴) عقلی
- ۱۲۰- در فلسفه اسلامی، موضوع فلسفه به عنوان یک علم عام چیست?
 ۱) موجود مطلق
 ۲) مطلق موجود
 ۳) وحدت وجود
 ۴) وجود خدا
- ۱۲۱- قاعده الواحد در کدام نوع واحد ممکن است جاری شود؟
 ۱) واحد عددی و واحد شخصی
 ۲) واحد نوعی و واحد جنسی
 ۳) واحد فردی و واحد عددی
- ۱۲۲- در حکمت متعالیه «وحدت وجود» از کدام نوع است?
 ۱) تشکیکی
 ۲) جنسی
 ۳) عددی
 ۴) نوعی

۱۲۳- مبدأ ادراک ارتکازی علیت کدام است؟

(۱) اولیات و بدیهیات

(۲) ذاتی عقل انسان است

۱۲۴- کدام گزینه در مورد «العالم مثال» صحیح است؟

(۱) مجرد محض است.

(۲) مجرد است ولی اوصاف مادی دارد.

۱۲۵- عامل حرکت در حرکت جوهری چیست؟

(۱) فاعل مفارق

(۲) علت وجود جوهر

۱۲۶- در حکمت متعالیه «حرکت» چگونه است؟

(۱) نحوه‌ای از وجود است.

(۲) مقوله‌ای مستقل است.

۱۲۷- طبق نظر ملاصدرا، در اتحاد عالم و معلوم، اتحاد از چه سخنی است؟

(۱) مجازی، مانند اتحاد عاشق با معشوق.

(۲) وجودی، مانند اتحاد هیولی با صورت.

۱۲۸- جواهر مثالی و عقلاتی چگونه اثبات می‌شوند؟

(۱) از راه قاعده امکان اشرف و حرکت جوهری.

(۲) از راه تشکیک وجود و حرکت جوهری.

۱۲۹- چرا از دیدگاه ابن سينا و حکماء مشائی، حرکت در مقوله جوهر جسمانی محال و ممتنع می‌نمود؟

(۱) حرکت در جوهر مستلزم استحاله بقای موضوع و ممتنع است.

(۲) حرکت در جوهر مستلزم تغییر در مرتبه ذات واجب است.

(۳) حرکت در مقوله جوهر مستلزم نفی حرکت در مقوله عرض است.

(۴) حرکت در مقوله جوهر خروج قوه به سوی فعلیت به طور تدریجی است.

۱۳۰- مکاتب فلسفی مشاء، اشراق و حکمت متعالیه، فاعلیت الهی را به ترتیب از کدام قسم می‌دانند؟

(۱) بالعنایه - بالرضا - بالقصد.

(۲) بالقصد - بالعنایه - بالرضا.

عربی:

■ ■ اقرأ النصوص التالية ثم اجب عن الاسئلة التالية (١٤٤-١٣١)!

* النص الأول:

النص الأول:

ان العلوم انما تكثر حيث يكثر العمران و تعظم الحضارة و السبب في ذلك ان تعليم العلم من جملة الصنائع و ان الصنائع انما تكثر في الامصار و على نسبة عمرانها في الكثرة و القلة و الحضارة و الترف تكون نسبة الصنائع في الجودة و الكثرة لانه امر زائد على المعاش فمتي فضلت اعمال اهل العمران عن معاشهم انصرفت

الي ما وراء المعاش من التصرف في خاصية الانسان و هي العلوم و الصنائع و من تشوقه بفطرته الى العلم ممن نشأ في القرى و الامصار غير المتمدنة فلا يجد فيها التعليم الذي هو صناعي لفقدان الصنائع في اهل البدو و لابد له من الرحالة في طلبه الى الامصار المستبحة شأن الصنائع كلها و اعتبر ما قررناه بحال بغداد لما كثُر عمرانها و استوت فيها الحضارة كيف زخرت فيها بحار العلم و لما تناقص عمرانها انتقلت العلوم الى غيرها من الامصار (عن المقدمة لابن خلدون).

١٣١ - في اي الظروف تزداد العلوم؟

- ٢) حيث تكثر الحضارة
- ٤) كلما يحتاج اهل الامصار الى العلوم

١) حيث يكثر تعليم العلم

٣) حيث تكثر الصنائع

١٣٢ - عين الجواب الصحيح!

- ٢) ليس التعليم من جملة الصنائع
- ٤) كان التعليم من جملة الصنائع في اهل البدو

١) يكون التعليم في زمرة الصنائع

٣) كان التعليم من فضائل المدن المتمدنة

١٣٣ - لماذا تكثر الصنائع في الامصار؟

- ١) لأن اهل الامصار ليسوا بمقتصدين و هم مسرفون
- ٢) لأن حضور العلماء فيها اكثر من غيرها
- ٣) لأن اهل الامصار يريدون ان ينافسوا اهل البدو
- ٤) لأن اهل الامصار اشد احتياجا الى الصنائع من غيرهم

١٣٤ - عين ما تراه مغلوظا!

- ١) لابد لاهل الامصار من الرحالة في طلب العلم الى الامصار المستبحة
- ٢) تكون نسبة الصنائع في الكثرة على نسبة حضارتها
- ٣) تكون نسبة العلوم في الكثرة على نسبة عمرانها
- ٤) العلوم و الصنائع امر زائد على المعاش

١٣٥ - لماذا تتصرف اعمال اهل العمران الى ما وراء المعاش؟

- ١) هذا امر طبيعي و لابد لهم ان ينصرفوا الى ما وراء المعاش
- ٢) لأنهم يميلون بفطرته الي ما وراء المعاش
- ٣) لفقدان الصنائع و العلوم فيهم
- ٤) لأن اعمالهم فضلت عن معاشهم

١٣٦ - متى زخرت بحار العلم في بغداد؟

- ٢) بعد تأسيسها و ارتحال اهل العلم اليها
- ٤) لما قل عمرانها و تناقصت حضارتها

١) لما صارت بغداد دارا للخلافة العباسيين

٣) لما ازداد عمرانها و استقرت الحضارة فيها

* النص الثاني:

و ذكر الكندي في رسالته في اغراض كتاب اصول الهندسة لاقليدس ان هذا الكتاب الفه رجل يقال له ابلونيوس النجار و انه رسمه خمسة عشر قولا فلما تقادم عهد هذا الكتاب و انهمل، تحرك بعض ملوك الاسكندرانيين لطلب علم الهندسة و كان على عهد اقليدس فأمره باصلاح هذا الكتاب و تفسيره ففعل فنسب اليه ثم وجد بعد ذلك ابسلقاوس تلميذ اقليدس مقالتين و هما الرابعة عشرة و الخامسة عشرة فاذاها الى الملك و اضافتا الى الكتاب و كل ذلك بالاسكندرية (عن الفهرست لابن النديم).

١٣٧ - عين الجواب الصحيح!

١) الف اقليدس كتاب اصول الهندسة و اصلاحه ابسلقاوس تلميذه

٢) الف رجل يقال له ابلونيوس رسالة في اغراض اصول الهندسة

٣) على رأي الكندي لم يكن اقليدس مصنف اصول الهندسة في الحقيقة

٤) تسب كتاب اصول الهندسة الى ابسلقاوس

١٣٨ - عين الخطأ!

١) صنف كتاب اصول الهندسة في ١٥ مقالة

٢) كان احد ملوك الاسكندرانيين في طلب علم الهندسة

٣) تم تأليف اصول الهندسة و اصلاحها بالاسكندرية

٤) امر احد ملوك الاسكندرانيين ابلونيوس النجار باصلاح كتاب اصول الهندسة و تفسيره

١٣٩ - من ضم مقالتين اخريتين الى كتاب الاصول؟

١) اقليدس ٢) ابسلقاوس ٣) ملك الاسكندرية ٤) ابلونيوس

* النص الثالث:

اعلم ان الجواهر المعدنية ثلاثة انواع فمنها ما يتكون في التراب و الطين و الارض و السبخة و يتم نضجه في السنة او اقل منها كالكبريت و الاملاح و ما شاكلها و منها ما يتكون في قعر البحار و قرار الماء و لا يتم نضجه الا في سنة او اكثر منها كالذرة و المرجان و منها ما يتكون في كهوف الجبال و جوف الاحجار و لا يتم نضجه الا في سنتين كالذهب و الفضة و النحاس و ما شاكلها. قبل وصفنا هذه الانواع، نحتاج ان نذكر صورة الارض و كيفية قسمة ارباعها و كيفية صفات تلك الارباع فنقول ان الارض بجميع ما عليها من البحار و الجبال و البراري و الانهار و العمران و الخراب هي كرة واحدة معلقة في الهواء في مركز العالم باذن الله جل جلاله... و اعلم يا اخي ان المواقع تتغير و تتبدل على طول الدهور و تصير مواضع البراري بحارا و غدرانا و انهارا و تصير مواضع البحار جبالا و تلالا و سباخا و آجاما و رمالا (عن رسائل اخوان الصفا).

١٤٠ - اي جوهر يتم نضجه في سنة او اكثر من سنة؟

١) المرجان ٢) الكبريت ٣) الفضة ٤) النحاس

١٤١ - عين الخطأ!

- ١) إن المعادن تنقسم إلى ثلاثة ضروب
- ٢) المعادن باعتبار مكان تكوئها ثلاثة: أرضية، بحرية و حجرية
- ٣) الجواهر المعدنية لا تكون إلا في كهوف الجبال و جوف الأحجار
- ٤) الجواهر المعدنية التي يتكون في التراب أو في الطين أو في السبخة كلها من نوع واحد

١٤٢ - عين الجواب الصحيح!

- ١) لم تكن مواضع الجبال بحارة قطًّا
- ٢) كانت مواضع البراري براريا دائمًا
- ٣) أن الأرض بجميع ما عليها تدور على مركز العالم
- ٤) مواضع الأرض المختلفة تتغير و تتبدل على طول الدهور

١٤٣ - ما هو الموضوع الرئيسي للنص الثالث؟

- ١) جيولوجيا و علم المعادن
- ٢) النجوم و التنجيم
- ٤) الجغرافيا و علم المسالك و الممالك
- ٣) الفلسفة الطبيعية

١٤٤ - ما معنى «و ما شاكلها» في النص المذكور بالفارسية؟

- ١) و مانند آن نیست.
- ٢) و آنچه شبیه آن است.
- ٤) و به آن مربوط نیست.
- ٣) و آنچه به آن مربوط است.

■ ■ عين الصحيح وفق القواعد النحوية (١٤٥-١٤٨)!

-١٤٥

- ١) ترجم كتاب الفخرى إلى الفارسية هندوشاه النخجوانى سنة ٧٢٤ و سمّاه تجارب السلف
- ٢) ترجم كتاب الفخرى إلى الفارسية هندوشاه النخجوانى سنة ٧٢٤ و سمّاه تجارب السلف
- ٣) ترجم كتاب الفخرى إلى الفارسية هندوشاه النخجوانى سنة ٧٢٤ و سمّاه تجارب السلف
- ٤) ترجم كتاب الفخرى إلى الفارسية هندوشاه النخجوانى سنة ٧٢٤ و سمّاه تجارب السلف

-١٤٦

- ١) إن البرد و الحر يختلف باختلاف الأماكن
- ٢) إن البرد و الحر يختلفون باختلاف الأماكن
- ٤) إن البرد و الحر يختلفان باختلاف الأماكن
- ٣) إن البرد و الحر مختلف باختلاف الأماكن

-١٤٧

- ١) فيبيع المتنقل بعشرة دراهم
- ٢) فيبلغ ذلك عشرة آلاف الف درهم
- ٣) فاخرجوا منه ألف الف مثقال ذهب
- ٤) وقد جعلنا هذا الأقليم ثلث كُور و سبع ناحية

- ١) ما نجح الطلاب الا المجتهدة
- ٣) ما نجح الطلاب غير المجتهادة

■ ■ عين الاصح في الاجوبة للترجمة او المفهوم (١٤٩ - ١٥٥)

١٤٩ - «لم تكن العرب تسمى أيامهم بأسامي مفردة كما سمعتها الفرس غير انهم افروا لكل ثلاثة ليال من كل شهر أسماء على حدة».

(١) عربها، به خلاف ايرانيان، روزهایشان را به نامهای خاصی نمی نامیدند، اما هر سه شب از هر ماه را نامی جداگانه دادند.

(٢) اعراب همانند ایرانی‌ها روزهایشان را نامگذاری نکرده بودند، ولی هر سه شب از هر ماه را به نامی می نامیدند.

(٣) عربها روزهایشان را بر خلاف ایرانی‌ها با اسمی مفرد نامگذاری نمی کردند، بلکه سه شب از هر ماه را نامی مستقل داده بودند.

(٤) عربها همانند ایرانیها روزهایشان را با اسمی مركب نامگذاری می کردند، اما فقط برای سه شب از هر ماه نامی ویژه داشتند.

١٥٠ - «كان لمصر أثر كبير في حياة ناصرخسرو ففيها أتيح له ان يصبح من كبار الدعاة الفاطميين».

(١) زندگی ناصرخسرو تأثير شگرفی بر مصر گذاشت، چون وی در اینجا بود که در زمرة داعیان بزرگ فاطمیان درآمد.

(٢) مصر بسیار مؤثر بود بر زندگی ناصرخسرو، چون وی در مصر به مقام بزرگ داعی فاطمیان دست یافت.

(٣) مصر بر سرپوشت ناصرخسرو خیلی اثر گذاشت و در همینجا بود که اجازه یافت در زمرة مبلغان بزرگ فاطمی درآید.

(٤) مصر در زندگی ناصرخسرو نقش مهمی داشت و در همینجا بود که توانست از داعیان بزرگ فاطمی شود.

١٥١ - «ليس من المستغرب الا نعرف تاريخ ميلاد رجل ولد مغمورا ثم استهر فيما بعد».

(١) آیا عجیب نیست که تاریخ تولد مردی معمولی را که سپس به اشتهر رسیده، ندانیم؟

(٢) ندانستن تاریخ تولد مردی بی نوا که بعدا شهرت پیدا کرد، امر غریبی نیست.

(٣) عجیب نیست که تاریخ تولد مردی را که گمنام به دنیا آمده و بعدا مشهور شده، ندانیم.

(٤) عدم شناخت تاریخ تولد هر گمنامی که بعد از گمنامی به شهرت می‌رسد، اهمیت ندارد.

١٥٢ - «أن أعظم ما شغل المسلمين بعد مشكلة الخلافة هو مشكلة الضرائب و معاملة المغلوبين».

(١) مهمترین چالش مسلمانان پس از مشلله خلافت، مشلله مالیات‌ها و نحوه تعامل با مغلوبین بود.

(٢) همانا بزرگترین دل مشغولی مسلمانان بعد از مشکل جانشینی، مشکل مالیات‌ها و رفتار با قوم مغلوب بود.

(٣) مهمترین چیزی که مسلمانان را در دوره خلافت به خودش مشغول کرد، مشلله ضرائب و معامله با مغلوبین بود.

(٤) بی‌شک مهمترین چالش مسلمانان بعد از چالش خلافت، مشلله تجارت و داد و ستد با قوم مغلوب بود.

۱۵۳ - «تمدن اسلامی در قرن هفتم به پدیده‌ای فرهنگی، یعنی تدوین دایرة المعارف‌های بزرگ علمی و ادبی ممتاز است».

- ۱) التمدن الاسلامی فی القرن السابع یمتاز بظهور المعاجم الکبری العلمیة و الادبیة.
 - ۲) تمیز الحضارة الاسلامیة فی القرن السابع بظاهره ثقافیة اعني تدوین الموسوعات العلمیة و الادبیة الکبری.
 - ۳) التمدن الاسلامی فی القرن السابع تمیز بظاهرة ثقافیة یعنی بتصنیف المعاجم الکبری العلمی و الادبی.
 - ۴) تمیز حضارة الاسلامیة فی قرن السابع بظاهرة ثقافیة و هي کتابة الموسوعات العلمی و الادبی الکبری.
- ۱۵۴ - «دراسة النظم الاسلامیة مهمّة جداً لفهم العناصر الخفیة و التیارات التي اثّرت في المجتمع الاسلامی».
- ۱) آمورش نظم و انضباط اسلامی برای شناخت عناصر مخفی و شورشیان جامعه اسلامی خیلی اهمیت دارد.
 - ۲) مطالعه تشکیلات اسلامی برای فهم عناصر پنهان و جریان‌های اثر گذار در جامعه اسلامی، بسیار مهم است.
 - ۳) ایجاد سازمان‌های اسلامی برای شناخت مسائل پنهان و جریان‌های متنفذ در جامعه اسلامی جداً مهم است.
 - ۴) بررسی تشکیلات اسلامی از اهمیت بالایی در فهم مجھولات و مشکلات جامعه مسلمانان برخوردار است.

۱۵۵ - «ما برح الاعلام يصنع الفكر عند بعض الناس»

- ۱) هنوز فکر برخی از مردمان را بزرگان می‌سازند.
- ۲) هنوز تبلیغات، سازنده فکر برخی از مردمان است.
- ۳) این بزرگان نیستند که فکر برخی از مردمان را شکل می‌دهند.
- ۴) این تبلیغات نیست که فکر برخی از مردمان را شکل می‌دهد.

کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی:

۱۵۶ - درباره راههای انتقال علوم قدیم به اسلام، همه موارد زیر صحیح‌اند، به غیر از:

- ۱) از طریق صابئان حران
- ۲) علوم بین‌النهرین و بابلی از طریق کوفه
- ۳) از اسکندریه به انتاکیه و از آنجا به نصیبین و رها
- ۴) مدرسه جندی‌شاپور که ملتقاتی علوم یونانی، ایرانی و هندی بود.

۱۵۷ - بر اساس دیدگاه دکتور حسین نصر، کدام نام، شایسته تمدنی است که مسلمانان پدید آوردند؟

- ۱) تمدن اسلامی
- ۲) تمدن عربی
- ۳) تمدن مسلمانان
- ۴) تمدن ملل اسلامی

۱۵۸ - عبارت «مثل عالم همچون مثل یخ است و حق تعالی، آبی است که اصل این یخ است: پس نام یخ بر این آب بسته شده، عاریتی است و نام آب بر آن حقیقی.» نشان از کدام اندیشه است؟

- ۱) حدوث عالم و هدایت تکوینی موجودات.
- ۲) عالم مظہر تجلی اسماء الهی است.
- ۳) قدم عالم و فیاض بودن حق تعالی.
- ۴) وجود و ارتباط میان عالم و اصل آن.

۱۵۹ - همه موارد زیر درباره «سکینه» در صفیر سیمرغ سهرومدی صحیح‌اند، به غیر از:

- ۱) صاحب سکینه در حالاتی نداهای عجیب بشنود و نورهای عظیم بینند.
- ۲) صاحب سکینه مخاطبات روحانیت بدرو رسد و مطمئن گردد.
- ۳) مقام سکینه عالی ترین مقامات اهل محبت است.
- ۴) کسی را که سکینه حاصل شود، او را اطلاع بر مغیبات حاصل آید، فراستش تمام گردد.

- ۱۶۰ - «زغال سوزان» و «دمندگان» به چه کسانی گفته می شد؟

(۱) داروسازانی که داروهای ترکیبی معدنی می ساختند.

(۲) صنعتگرانی که با ترکیب فلزات، اجسام سخت می ساختند.

(۳) کسانی که می کوشیدند تا از راههای شیمیایی مغض طلا سازند.

(۴) کیمیاگرانی که با تصرفات روحانی اجسام پست را به اجسام ارزشمند تبدیل می کردند.

- ۱۶۱ - کدام عزیزینه برای دارالعلم‌ها صحیح است؟

(۱) مرکز آموزشی شیعی در دوره آل بویه که رقیب نظامیه‌ها بود.

(۲) مهمترین مرکز دعوت اسماعیلیان در قاهره که به تربیت داعیان می پرداخت.

(۳) مرکز پژوهشی و آموزشی که از قرن چهارم در سرزمین‌های اسلامی گسترش داشت.

(۴) مرکز پژوهشی و کمتر آموزشی با محوریت کتابخانه که در محیطی شیعی رشد کرد.

- ۱۶۲ - کدام هرمند، موسیقی عربی را به دربار خلیفه اموی اندلس - عبدالرحمن دوم - بُرد و انواع مد، آرایش، لباس و غذا را در اسپانیا رواج داد؟

(۱) ابراهیم بن مهدی

(۲) ابراهیم موصلي

(۳) اسحاق بن ابراهیم موصلي

(۴) زرباب

- ۱۶۳ - دلایل موققیت فتوحات اعراب در ایران و بیزانس چه بود؟

(۱) ضعف دو امپراتوری ایران و بیزانس و نیز انگیزه‌های قوی مادی و معنوی اعراب.

(۲) سیاست تساهل و مدارای اعراب با مردم سرزمین‌های فتح شده.

(۳) ناخشنودی عامه مردم دو امپراتوری از شبهه حکمرانی.

(۴) معافیت گسترش مالی که از سوی حاکمان جدید اعمال می شد.

- ۱۶۴ - « وعد و وعید» و «منزلة بين المنازلتين» از اصول اعتقادی کدام مکتب فکری مسلمانان بوده است؟

(۱) اشعاره (۲) امامیه (۳) ظاهریه (۴) معتزله

- ۱۶۵ - از عهد کدام خلیفه عباسی حمایت از اصحاب و حدیث و مخالفت با عقل‌گرایان آغاز شد؟

(۱) المطبع (۲) الناصر دین الله (۳) معتضد (۴) متولک

- ۱۶۶ - قدیمی ترین اطلاعات جغرافیایی درباره سرزمین روسیه در کدام اثر آمده است؟

(۱) آثار الباقيه عن القرون الخالية بیرونی

(۲) رحله ابن فضلان

(۳) مروج الذهب مسعودی

(۴) معجم البلدان یاقوت حموی

- ۱۶۷ - بنیانگذار عرفان نظری چه کسی بوده است؟

(۱) امام محمد غزالی (۲) محب الدین بن عربی

(۳) شیخ محمود شبستری (۴) منصور حلاج

- ۱۶۸ - کدام یک از متكلمان در رذ اهل منطق کتاب نوشته است؟

(۱) ابن حزم اندلسی (۲) امام محمد غزالی

(۳) حسن بن موسی نوبختی (۴) خواجه نصیرالدین طوسی

- ۱۶۹ - کدام تابع مثلثاتی از ابداعات دانشمندان اسلامی نیست؟

(۱) تابع جیب (۲) تابع سهم (۳) تابع ظل (۴) تابع ظل تمام

- ۱۷۰- از نخستین مؤلفه‌های نجومی است که مسلمانان برای اصلاح آن اقدام به رصدهای تازه‌ای کردند:
- (۱) اختلاف سوم ماه
 - (۲) تغییر مختصات طولی ستارگان
 - (۳) قطر ظاهری سیارات
- ۱۷۱- مهم‌ترین ایراد مسلمانان بر مدل افلک سیارات بطلمیوس چه بوده است؟
- (۱) مشکل معدل المسیر
 - (۲) عرض‌های متعدد سیارات
 - (۴) حرکت اوج خورشید
- ۱۷۲- میزان الحکمه خازنی بر چه اساس عمل می‌کرد؟
- (۱) اندازه‌گیری وزن بر اساس قانون جابه‌جایی سیال هم وزن
 - (۲) اندازه‌گیری وزن بر اساس نیروی کشش
 - (۳) اندازه‌گیری وزن نسبت به وزنهای معیار
 - (۴) اندازه‌گیری وزن بر اساس نیروی جاذبه
- ۱۷۳- کدام دسته از آثار زیر، آثار مستقلی در حوزه مثبات هستند؟
- (۱) زیج جامع کوشیار، کشف القناع فی اسرار شکل القطاع
 - (۲) جامع قوانین علم الهیة، کشف القناع فی اسرار شکل القطاع
 - (۳) مقالید علم الهیة، جامع قوانین علم الهیة
 - (۴) جامع قوانین علم الهیة، درة الناج
- ۱۷۴- روش خیام برای حل معادلات درجه سوم بر چه مبنای استوار است؟
- (۱) تجزیه چند جمله‌ای ها
 - (۲) ترسیم منحنی‌های هندسی
 - (۳) حدس جواب و آزمودن آن
 - (۴) مشتق گیری و بررسی رفتار توابع
- ۱۷۵- روش خوارزمی برای حل معادلات درجه دوم را تقریباً معادل کدام روش امروزی حل معادلات می‌توان به حساب آورد؟
- (۱) روش مرربع کامل
 - (۲) روش تجزیه دوجمله‌ای‌ها
 - (۴) روش بررسی منحنی
 - (۴) روش دلتا ($\Delta = b^2 - 4ac$)
- ۱۷۶- علم المرايا المحرقة درباره چیست؟
- (۱) آینه‌کاری
 - (۳) نورشناسی هندسی
 - (۲) شکست و انكسار نور
 - (۴) هندسه رؤیت
- ۱۷۷- تعریف جسم سبک از نظر ارسطو چیست؟
- (۱) جسمی که به طور طبیعی تمایل دارد به سمت پایین برود.
 - (۲) جسمی که به طور طبیعی تمایل دارد به سمت بالا برود.
 - (۳) جسمی که در آن هوا و آب به کار رفته باشد.
 - (۴) جسمی که از عنصر آتش ساخته شده باشد.
- ۱۷۸- از نظر ابوریحان بیرونی اسٹرالاب زورقی ساخته ابوسعید سجزی یادآور کدام فرضیه علمی است؟
- (۱) حرکت انتقالی زمین
 - (۲) خورشید مرکزی
 - (۴) حرکت وضعی زمین
 - (۳) زمین مرکزی

۱۷۹- کتاب المنصوری نوشته کیست و موضوع آن چیست؟

(۱) محمدبن زکریای رازی - شناخت بیماری‌ها

(۲) ابن سینا - شناخت بیماری‌ها

(۳) ابن سینا - کالبدشناسی

(۴) ابن سینا - کالبدشناسی

۱۸۰- انتقاد ابن‌هیثم از دیگر منجمان چه بود؟

(۱) باید افلاک را صرفاً صور مجرد هندسی تصور کرد.

(۲) نباید افلاک را اجسام حقیقی فیزیکی دانست.

(۳) نباید افلاک را صرفاً اجسام مابعدالطبیعی دانست.

(۴) نباید افلاک را صرفاً صور مجرد هندسی تصور کرد.

موجسه تحقیقاتی ایران